

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 117/16
V Lucemburku dne 8. listopadu 2016

Rozsudek ve věci C-554/14
Atanas Ogňanov v. Sofijska gradska prokuratura

Trest odnětí svobody nemůže být při předání uvězněné osoby z jednoho členského státu do jiného zkrácen na základě doby odpracované ve věznici prvního členského státu, pokud tento stát takové zkrácení trestu na základě svého vnitrostátního práva nepřiznal

Rámcové rozhodnutí upravující předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody mezi členskými státy nemá přímý účinek.

Rozsudkem ze dne 28. listopadu 2012 byl Atanasovi Ogňanovovi, který je bulharským státním příslušníkem, uložen v Dánsku trest odnětí svobody v délce 15 let za vraždu a krádež s přitěžujícími okolnostmi.

Atanas Ogňanov byl v Dánsku nejprve umístěn do vazby, a to od 10 ledna do 28. listopadu 2012, tedy okamžiku, kdy odsuzující rozsudek nabyl právní moci. Část trestu následně vykonal v Dánsku, a sice od 28. listopadu 2012 do 1. října 2013. Během svého pobytu v dánské věznici, konkrétně od 23. ledna 2012 do 30. září 2013, A. Ogňanov pracoval. Dne 1. října 2013 byl A. Ogňanov předán do bulharské věznice.

Rámcové rozhodnutí upravující předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody mezi členskými státy¹ zakotvuje obecné pravidlo, podle něhož se výkon trestu řídí právem vykonávajícího členského státu. Orgány uvedeného státu jsou tak příslušné rozhodovat o postupech pro výkon trestu a stanovit veškerá s tím související opatření, včetně důvodů pro předčasné nebo podmíněné propuštění. Mimoto příslušný orgán vykonávajícího členského státu musí započítat celou dobu odnětí svobody, která již byla vykonána v jiném členském státě („vydávajícím členském státě“).

Bulharské právo stanoví, že doba odpracovaná odsouzeným se započítává pro účely zkrácení doby trvání trestu, a to tak, že dva odpracované dny odpovídají třem dnům zbavení osobní svobody². Podle výkladového rozhodnutí Varhoven kasacionen sad (bulharského nejvyššího kasačního soudu) vydaného dne 12. listopadu 2013 se toto pravidlo bulharského práva použije rovněž v situaci, kdy odsouzený pracoval během svého pobytu ve věznici v jiném členském státě než Bulharsku před tím, než byl předán do Bulharska k odpykání zbývajících doby trestu.

Pro účely předání A. Ogňanova do Bulharska dánské orgány výslovně uvedly, že dánské právo neumožňuje zkrácení uloženého trestu odnětí svobody na základě doby odpracované během pobytu ve věznici.

Sofijski gradski sad (městský soud v Sofii, Bulharsko) se Soudního dvora v podstatě táže, zda vnitrostátní pravidlo, které umožňuje vykonávajícímu členskému státu (v tomto případě Bulharsku) přiznat odsouzenému zkrácení trestu z důvodu pracovní činnosti, kterou odsouzený vykonával

¹ Rámcové rozhodnutí Rady 2008/909/SVV ze dne 27. listopadu 2008 o uplatňování zásady vzájemného uznávání rozsudků v trestních věcech, které ukládají trest odnětí svobody nebo opatření spojená se zbavením osobní svobody, za účelem jejich výkonu v Evropské unii (Úř. věst. 2008, L 327, s. 27) ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24).

² V případě A. Ogňanova by tak přibližně rok a devět měsíců strávených v dánském vězení odpovídaly době téměř dvou let a sedmi měsíců, což by tak poskytovalo možnost odpovídajícího zkrácení patnáctiletého trestu odnětí svobody, které by mu umožnilo dřívější propuštění.

během svého pobytu ve věznici ve vydávajícím členském státě (v tomto případě Dánsku), ačkoliv příslušné orgány posledně uvedeného státu takové zkrácení trestu na základě svého vnitrostátního práva nepřiznaly, je v souladu s unijním právem.

V dnešním rozsudku Soudní dvůr posuzuje okolnosti a cíle sledované unijním právem v oblasti předávání uvězněných osob a má za to, že pokud jde o část trestu vykonávanou těmito osobami na území vydávajícího členského státu až do svého předání do vykonávajícího členského státu, použije se pouze právo prvně uvedeného státu, a to i na případné snížení trestu. Co se týče práva vykonávajícího členského státu, to se uplatní až na část trestu, kterou zbývá vykonat po tomto předání.

Podle Soudního dvora vydávajícímu členskému státu přísluší rozhodnout o snížení trestu souvisejících s dobou pobytu ve věznici na jeho území. Pouze tento stát má pravomoc snížit trest za pracovní činnost před předáním. Vykonávající členský stát tak nemůže zpětně nahradit právo vydávajícího členského státu, pokud jde o část trestu, kterou již uvězněná osoba vykonala na území tohoto státu, svými vlastními pravidly (zejména těmi upravujícími snižování trestů).

V daném případě dánské orgány výslovně uvedly, že dánské právo neumožňuje zkrácení uloženého trestu odnětí svobody na základě doby odpracované během pobytu ve věznici. Bulharské orgány proto nemohou přiznat zkrácení trestu vztahující se k části trestu, která již byla odpykána v Dánsku. Jakýkoliv opačný výklad unijního práva by mohl ohrozit cíle sledované tímto právem (zejména zásadu vzájemného uznávání), a ohrozil by tak vzájemnou důvěru členských států v právní systémy ostatních členských států.

Soudní dvůr dochází k závěru, že **unijní právo brání vnitrostátnímu pravidlu, které umožňuje vykonávajícímu členskému státu přiznat odsouzenému zkrácení trestu z důvodu pracovní činnosti, kterou odsouzený vykonával během svého pobytu ve věznici ve vydávajícím členském státě, ačkoliv příslušné orgány posledně uvedeného státu takové zkrácení trestu na základě svého vnitrostátního práva nepřiznaly.**

V rámci této věci se Soudní dvůr zabíral rovněž právními účinky rámcových rozhodnutí.

V tomto ohledu Soudní dvůr konstatuje, že rámcové rozhodnutí použitelné v daném případě bylo přijato na základě bývalého třetího pilíře Unie, především čl. 34 odst. 2 písm. b) SEU. Podle tohoto ustanovení vykládaného ve světle protokolu o přechodných ustanoveních přijatého při vstupu Lisabonské smlouvy v platnost nejsou rámcová rozhodnutí nadána přímým účinkem do doby, než dojde k jejich zrušení, zániku nebo změně podle Lisabonské smlouvy. Rámcové rozhodnutí použitelné v daném případě předmětem takového zrušení, zániku nebo změny nebylo. V důsledku toho není nadáno přímým účinkem.

Soudní dvůr rovněž zdůrazňuje, že vnitrostátní soud povoláný k výkladu vnitrostátního práva je povinen v co největším možném rozsahu toto právo vykládat ve světle znění a účelu rámcového rozhodnutí, tak aby byl dosažen výsledek, který rámcové rozhodnutí sleduje. Mimoto k tomuto požadavku na konformní výklad patří i povinnost vnitrostátních soudů, a to i těch rozhodujících v posledním stupni, změnit případně ustálenou judikaturu, vychází-li z výkladu vnitrostátního práva, který je neslučitelný s cíli rámcového rozhodnutí.

Vzhledem k těmto zásadám dochází Soudní dvůr k závěru, že předkládajícímu soudu přísluší zajistit plný účinek rámcového rozhodnutí tím, že na základě své vlastní pravomoci případně nepoužije výklad Varhoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud), jestliže uvedený výklad není slučitelný s unijním právem.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499